

Dydaktyka szczegółowa. Alternatywne metody wychowania

Forma zajęć: wykład

Prowadzący zajęcia: dr hab. Przemysław Grzybowski prof. uczelni

Instrukcja przygotowania pracy semestralnej

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest opracowanie pracy semestralnej w postaci **koncepcji edukacji alternatywnej**.

Ma to być projekt działań edukacyjnych (zarys, pomysł, propozycja, szczegółowy plan) adresowanych do wybranych osób lub środowiska (np. grupy przedszkolnej, klasy szkolnej, grupy rówieśniczej, uczestników zajęć wybranej instytucji opiekuńczo-wychowawczej i/lub organizacji pozarządowej, wybranych osób dorosłych itp.). Projekt należy przygotować na podstawie dowolnych źródeł (wybranej literatury przedmiotu, stron internetowych, materiałów prasowych, narzędzi sztucznej inteligencji itp.). **Nie ma to być relacja z przeprowadzonych zajęć, badań naukowych ani program działania instytucji.**

Praca powinna zawierać następujące części:

- **Część 1 - Uzasadnienie realizacji alternatywnych działań o charakterze edukacyjnym.** Należy udzielić odpowiedzi na następujące pytania: Jakiego zagadnienia / problemu społecznego mają dotyczyć działania edukacyjne? W jakich okolicznościach realizowano wcześniej działania edukacyjne na ten temat (kto, gdzie, kiedy, w jakich formach)? Na czym będzie polegać alternatywność planowanych działań o charakterze edukacyjnym?
- **Część 2 - Określenie okoliczności realizacji planowanych działań edukacyjnych.** Należy udzielić odpowiedzi na następujące pytania: W jakim celu, gdzie i jak długo będą realizowane działania edukacyjne? Które elementy rzeczywistości społecznej zostaną wykorzystane w planowanych działaniach edukacyjnych (np. kapitał społeczny, instytucje / organizacje, miejsca / przestrzenie, elementy dziedzictwa kulturowego itp.)?
- **Część 3 - Określenie uczestników planowanych działań edukacyjnych i ich form.** Należy udzielić odpowiedzi na następujące pytania: Kto będzie realizował działania edukacyjne? Kto będzie ich adresatem? Na czym mają polegać planowane działania edukacyjne (formy, środki, miejsca i sposoby ich wykorzystania?)
- **Część 4 - Wyjątkowe źródła informacji.** Należy udzielić odpowiedzi na następujące pytanie: Które źródła wykorzystane w trakcie prac nad koncepcją były szczególnie inspirujące i dlaczego?
- **Bibliografia** (wykaz wykorzystanej literatury, stron internetowych, filmów, programów telewizyjnych, audycji itp.).

Przedmiotem oceny jest praca semestralna opatrzona danymi osobowymi studentów na okładce. Wzór okładki przesyłany jest studentom pocztą elektroniczną i dostępny na stronie internetowej www.grzybowski.ukw.edu.pl

Pracę należy przekazać prowadzącemu zajęcia w formie wydruku podczas ostatnich zajęć zaplanowanych w systemie USOS. **Złożenie pracy po terminie skutkuje obniżeniem oceny.**

Literatura pomocnicza

- Bińkowski B, *Szkoła od nowa. Czy nauka o rozwoju człowieka pozwoli nam stworzyć lepszą edukację?*, Wydawnictwo Istota Rzeczy, Oborniki Śląskie 2022.
- Bobiński W., *Uczyć po ludzku. Literatura w świetle ekologii edukacji*, Universitas, Kraków 2023.
- Dobiasz-Krysiak M., *Szkoła transformacji. O szkole waldorfskiej w dobie przełomu demokratycznego*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2021.
- Fundacja Szkoła w Chmurze, *100 historii o edukacji w Szkole w Chmurze. Opowiadają uczniowie, uczennice i rodzice*, Fundacja Szkoła w Chmurze, Warszawa 2024.

- Łoźna E., Łoźna I., *Waldorfska szkoła. Propozycja dla dzieci, rodziców i nauczycieli*, Wydawnictwo Fala, Olsztyn 1996.
- Malak W., *Plastyka nie tylko dla artystów. Alternatywne scenariusze lekcji i ćwiczenia międzyprzedmiotowe*, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2019.
- Małek A. (oprac.), *Naucz mnie robić rzeczy samodzielnie. Wypisy z dzieł Marii Montessori*, Wydawnictwo Naukowe PWN S.A., Warszawa 2023.
- Martinelli S., Bowyer J., *Zarządzanie organizacją*, Rada Europy i Komisja Europejska, Strasburg 2000.
- Melosik Z. (red.), *Edukacja alternatywna w XXI wieku*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2010.
- Młynarczuk-Sokołowska A., *Od obcości do inności. Międzykulturowa edukacja nieformalna na przykładzie działań polskich organizacji pozarządowych*, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa 2015.
- Nowacka L. (red.), *Edukacja formalna i nieformalna w procesie rozwoju kapitału ludzkiego*, Instytut Śląski, Racibórz 2010.
- Nowakowska-Siuta R. (red.), *Edukacja alternatywna na rzecz demokratyzacji procesu kształcenia*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2014.
- Ogrodzińska T., Białek-Graczyk M. (red.), *Dobry start. Jak wprowadzać alternatywne formy edukacji przedszkolnej?*, Fundacja Rozwoju Dzieci im. Jana Amosa Komeńskiego, Warszawa 2008.
- Pawlyk N., Ziółkowski P., *Edukacja nieformalna w Polsce i na Ukrainie. Idea i doświadczenie*, Wydawnictwo Uczelniane WSG, Bydgoszcz 2020.
- Piekarski J., Śliwerski B. (red.), *Edukacja alternatywna: nowe teorie, modele badań i reformy*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2000.
- Poznańska W.M., *Pedagogika alternatywna New Age. Propozycje pedagogicznej koncepcji osobowości i wychowania*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2001.
- Stowarzyszenie Miłośników Kultury Ludowej, *Współczesne formy przekazu kultury tradycyjnej. Edukacja formalna i nieformalna*, Stowarzyszenie Miłośników Kultury Ludowej, Agencja Wydawnicza EkoPress, Czeremcha - Białystok 2022.
- Strońska-Zaremba M. (red.), *Rola teatru w procesie edukacji nieformalnej. Od teorii do praktyki*, Wrocławskie Centrum Twórczości Dziecka, Wrocław 2010.
- Śliwerski B. (red.), *Pedagogika alternatywna. Dylematy teorii*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2000.
- Śliwerski B. (red.), *Pedagogika alternatywna. Postulaty, projekty i kontynuacje. T. 1, Teoretyczne konteksty alternatyw edukacyjnych i wychowawczych*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2007.
- Śliwerski B. (red.), *Pedagogika alternatywna. Postulaty, projekty i kontynuacje. T. 2, Innowacje edukacyjne i reformy pedagogiczne*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2007.
- Świdzińska A. (red.), *Narzędziownik edukacji pozaformalnej. Dobre praktyki*, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2023.